

**Vestvågøy
kommune**

Ordføreren

Justisdepartementet
Lovavdelingen
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

JUSTISDEPARTEMENTET	
23 DES 2005	
SAKSNR.:	200504026
AVD/KONT/BEH:	LOV/EO/HI
DOK.NR. 93	ARKIVKODE:

Deres ref.

Vår ref. (Bes oppgitt ved svar)
05/01061-5/F1 & 70/DOKS-UTVI-ÅSW

Sted/Dato.
Leknes 20.12.2005

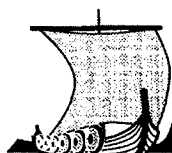
NOU 2005:8 LIKEVERD OG TILGJENGELIGHET - HØRINGSUTTALELSE

Vestvågøy kommune er positiv til lovforslaget om diskrimineringsvern på grunnlag av nedsatt funksjonsevne og plikt til universell utforming. Utvalget har lagt fram et godt og grundig gjennomarbeidet forslag til lovtekst og dokumentasjon for lovteksten. Loven vil i framtiden være et viktig og nødvendig virkemiddel mot diskriminering av personer med nedsatt funksjonsevne. Noen av paragrafene ønsker Vestvågøy kommune å gi sine kommentarer til i det følgende. Paragrafene vi har kommentarer til kommenteres i kronologisk rekkefølge, de øvrige støttes.

§ 1 Formål

Syse-utvalget har valgt å bruke begrepet likeverd i formålsparagrafen.

I utvalgets mandat står det: *"Formålet er å fremme full deltakelse i samfunnet og likestilling mellom funksjonshemmede og andre borgere"*. I regjeringsærklæringens kapittel om politikk overfor funksjonshemmede fremheves det at *"Regjeringen vil legge prinsippet om samfunnsmessig likestilling og universell utforming til grunn i sitt arbeide"*. Vestvågøy kommune mener begrepet likeverd ikke er dekkende for lovens formål. Likeverd brukes i sammenheng med menneskerettighetene og menneskerettighetskonvensjoner. Som mennesker har vi alle samme verdi, men vi kan likevel oppleve at vi på noen områder ikke har de samme rettigheter, altså ikke er likestilt. Loven er ment å gi personer med nedsatt funksjonsevne lik rett til deltakelse i samfunnet. Vestvågøy kommune mener derfor at begrepet likestilling er det korrekte å bruke her. Ombudet og nemda som skal håndheve loven, kalles Likestillings- og diskrimineringsombudet og Likestillings- og diskrimineringsnemda. Dette taler også for at "likeverd" i formålsparagrafen bør endres til "likestilling" for en harmonisering av begrepene i norsk diskriminerings-lovgivning. Begrepet likestilling brukes både i Likestillingsloven og i diskrimineringsloven.

Adresse
P.B. 203
8376 Leknes

Telefon 76056000
Telefaks 76056001

E-post postmottak@vestvagoy.kommune.no
Internett www.vestvagoy.kommune.no

Org.nr. 942 570 619
Bankgiro 45502039184
Postgiro 78740560831

Vestvågøy kommune oppfatter det positivt at utvalget bruker "nedsatt funksjonsevne" som definisjon av diskrimineringsgrunnlag i formålsparagrafen og i loven for øvrig. Det viser dermed klart skillet mellom den relasjonelle forståelsen av begrepet "funksjonshemmet" som oppstår i individets møte med samfunnet, og "nedsatt funksjonsevne" som beskrivelse av personlige egenskaper ved tap av fysiske, psykiske eller kognitive funksjoner.

§ 3 Aktivitetsplikt

Aktivitetsplikt er av stor betydning for at loven skal fungere i tråd med lovens intensjon og virkeområde. Loven vil i seg selv ikke være nok til å hindre diskriminering. Det vil være behov for virkemidler for at loven skal ha den funksjonen som ligger i formålet. I forhold til en eventuell forskrift for loven må aktivitetsplikten framheves og styrkes gjennom veiledning og pådriving av arbeidet.

§ 4 Forbud mot diskriminering

Vestvågøy kommune støtter Utvalgets forslag og understreker igjen betydningen av et tydelig diskrimineringsgrunnlag, jfr. kommentarer til §1. Vi er imidlertid ikke enige at diskrimineringsgrunnlaget er at en person med nedsatt funksjonsevne skal være stilt "*særlig ufordelaktig*" ved indirekte diskriminering utenfor arbeidslivet (§ 4, 3). Overfor domstolene er et slikt krav nødvendig, men det bør ikke gjelde et så sterkt krav for å innklage en sak vedrørende indirekte diskriminering til Likestillings- og diskrimineringsombudet. Loven mot etnisk diskriminering krever at man stilles dårligere. Det er viktig med en harmonisering av lovbestemmelser som skal ivaretas av det samme ombudet, for å unngå diskriminerende behandling av ellers like tilfeller. Vi støtter flertallet i at fjerde og sjette ledd bør beholdes slik det står i forslaget. Det er viktig å opprettholde kravet om at personer med nedsatt funksjonsevne kun skal "*stilles dårligere*" ved indirekte diskriminering på arbeidslivet område. Definisjonen av diskrimineringsgrunnlag i sjette ledd er en forutsetning for at loven skal fungere i tråd med intensjonen i loven.

§ 9 Plikt til generell tilrettelegging (universell utforming)

Regjeringens handlingsplan for økt tilgjengelighet for personer med nedsatt funksjonsevne sier om universell utforming: "*Universell utforming betegner en vid tilnærming for å oppnå tilgjengelighet for personer med redusert mulighet til å delta. Dette inkluderer også hensynet til barn, eldre og andre befolkningsgrupper.*" I lovforslaget sies det at det med universell utforming menes at virksomhetens alminnelige funksjon skal kunne benyttes av flest mulig. Dette kan svekke betydningen av begrepet universell utforming og gi rom for ulike tolkninger av begrepet. Vestvågøy kommune mener universell utforming må omfatte alle. Dette er i tråd med forståelsen av universell utforming i NOU 2001:22 *Fra bruker til borger*, og med Regjeringens målsettinger på dette området. Innholdet i begrepet universell utforming må også henge sammen med lovforslagets §11, hva plikten til universell utforming innebærer.

Begrepene "*uforholdsmessig byrde*" og "*hovedløsning*" i lovtekstens § 9 og § 10 bør utdypes nærmere i en eventuell forskrift til loven. Dette for å unngå egne definisjoner av innholdet i begrepene.

§ 10 Plikt til individuell tilrettelegging

En generell tilrettelegging etter prinsippene om universell utforming vil aldri kunne fange opp alle samfunnsområder og alle former for nødvendig tilrettelegging, men de generelle og individuelle kravene må utfylle hverandre. Vestvågøy kommune mener det bør være en målsetning at plikten til generell tilrettelegging som omtales i § 9 i så stor grad som mulig overflødiggjør plikten til individuell tilrettelegging som omtales i § 10. Det er imidlertid avgjørende at denne plikten i § 10 beholdes, da det som nevnt alltid vil være tilretteleggingsbehov som ikke kan tilfredsstilles ved hjelp av universell utforming. Individuell tilrettelegging for personer med nedsatt funksjonsevne kan også medføre bedre tilgjengelighet generelt og derved motvirke for eksempel utstøting i arbeidshverdagen også for arbeidstakere som ikke har nedsatt funksjonsevne.

§ 11 Plikt til universell utforming av bygg og anlegg

Tidsfristene som er satt i lovteksten oppfattes som realistiske og nødvendige og Vestvågøy kommune støtter dette forslaget.

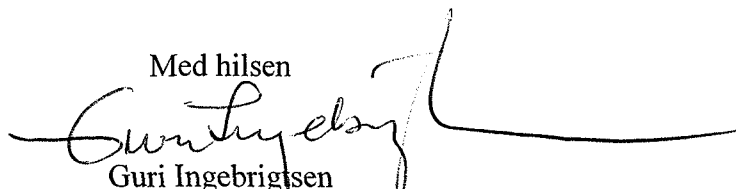
Vestvågøy kommune støtter videre mindretallets forslag om å inkludere IKT og samferdsel i denne paragrafen med klare tidsfrister. For flere samfunnsområder er IKT en forutsetning for universell utforming. Dette gjelder eksempelvis i forhold til skole og utdanning hvor IKT i stadig større grad inngår i læringsplattformer og studielitteratur. For personer som har funksjonsnedsettelse i tilknytning til sanseapparat, som syn og hørsel, vil universell utforming ofte handle om tilrettelegging gjennom bruk av elektroniske løsninger.

Samferdsel må også omfattes av kravet om universell utforming. På transportområdet er alle de involverte aktører, enten som offentlige eller private virksomheter, rettet mot allmennheten, som er det området universell utforming rettes mot. Informasjon og kommunikasjon på en del områder kan ikke løsrives fra det fysiske miljøet. Elektronisk display og høyttalervarsling i busser er eksempelvis helt nødvendig for at bussen skal være mulig å bruke for syns- og hørselshemmede. Det er ikke nok at bussen har trinnfri adgang, som er en tilrettelegging for bevegelseshemmede. Universell utforming bør ivareta alles behov i det fysiske miljøet, herunder transportmateriell, infrastruktur og informasjons- og billetteringssystemer. Lovforslaget bør derfor omfatte alle virksomheter på transportsektoren.

§ 16 Oppreisning og erstatning

Vestvågøy kommune støtter mindretallets forslag med ordlyden "uaktsom" i stedet for "grovt uaktsom".

Vi har ingen kommentarer til Andre lovendring og støtter disse.

Med hilsen

Guri Ingebrigtsen
Ordfører